

Силабус навчальної дисципліни

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет психолого-природничий
Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Назва дисципліни	Основи реабілітаційного обстеження
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3,0 кредитів/90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Антонюк – Кисіль Володимир Миколайович, д.мед.н., професор кафедри
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	https://kbft.rshu.edu.ua/
E-mail викладача:	volodymyr.antonyuk_kisil@rshu.edu.ua
Мова викладання	Українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій/ <i>Он лайн- консультації:</i> розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах).

Цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи реабілітаційного обстеження» є формування у здобувачів освіти теоретичних знань і практичних умінь щодо проведення комплексного реабілітаційного обстеження пацієнтів, визначення функціональних порушень та оцінки ступеня обмеження життєдіяльності з метою обґрунтування, планування та корекції індивідуальної програми реабілітації.

Програма курсу передбачає послідовне вивчення теоретичних засад організації обстежень пацієнтів та призначення реабілітаційних заходів, набуття практичних навичок у здійсненні цих заходів, оволодіння методами контролю за ефективністю реабілітації, планування та прогнозування результатів діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними основами реабілітаційного обстеження, його структурою, етапами та принципами; формування вмінь проводити клінічне й функціональне обстеження пацієнтів з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей та характеру порушень; опановування методів оцінки стану опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної, дихальної та інших систем; навчання застосуванню стандартизованих тестів і шкал для визначення рівня функціональних обмежень та життєдіяльності; розвиток навичок аналізу й інтерпретації результатів обстеження з метою формування реабілітаційного діагнозу; формування здатності визначати реабілітаційні потреби пацієнтів і обґрунтовувати вибір методів реабілітаційного втручання; виховання професійної етики, комунікаційних умінь та навичок міждисциплінарної взаємодії; а також забезпечення готовності до ведення документації, оформлення результатів обстеження та складання реабілітаційного висновку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи реабілітаційного обстеження» здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен оволодіти наступними компетентностями:

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.

СК 04. Здатність виконувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії для збору якісних (спостереження, опитування), і кількісних (вимірювання та тестування) даних, пов'язаних з фізичним станом пацієнта/клієнта, його функціональними можливостями, активністю та участю.

СК 06. Здатність за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп під час виконання призначених заходів/тестів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати.

Очікувані результати навчання

Після закінчення вивчення навчальної дисципліни «Основи реабілітаційного обстеження» здобувач повинен досягнути наступних програмних результатів навчання:

РН 07. Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів.

РН 10. Визначати симптоми та синдроми; описувати обмежування функціонування пацієнта/клієнта за Класифікатором функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022 та визначати реабілітаційні інтервенції за Класифікатором медичних інтервенцій НК 026:2021.

РН 11. Застосовувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії; використовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін, та порушених функцій організму, активності та участі; оцінювати отриману інформацію.

У результаті освоєння повного курсу навчальної дисципліни студенти повинні і мати глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, а саме: знати структуру реабілітаційного обстеження, роль обстеження на різних етапах (первинне, поточне, контрольне), методи об'єктивного, суб'єктивного та функціонального обстеження; вміти застосовувати їх на практиці.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Методика обстеження хворих.

Тема 1. Поняття реабілітації, функції та структура реабілітаційного обстеження — визначення реабілітації, роль обстеження; етапи обстеження (спостереження, опитування, об'єктивні та функціональні методи).

Тема 2. Методи суб'єктивного обстеження: анамнез, опитування, оцінка якості життя, скарги пацієнта — з'ясування історії хвороби, життєвих обставин, самообслуговування, функціональних обмежень.

Тема 3. Об'єктивні клінічні методи огляду та фізикального обстеження — огляд, пальпація, оцінка постави, м'язового тону, симетрії, м'язової атрофії/гіпертрофії, набряків, рубців тощо.

Тема 4. Функціональні методи обстеження: оцінка рухових функцій, тестування, шкали і стандартизовані інструменти — використання спеціальних тестів і шкал для визначення обмежень функцій, локомоції, рівня самостійності.

Змістовний модуль 2. Побудова програм фізичної реабілітації хворих.

Тема 5. Оцінка систем: опорно-рухової, нервової, серцево-судинної, дихальної — міжсистемний підхід — коли необхідне комплексне обстеження пацієнта з урахуванням численних систем організму.

Тема 6. Формулювання реабілітаційного діагнозу, визначення реабілітаційних потреб і цілей — як на основі об'єктивних та суб'єктивних даних скласти чіткий реабілітаційний висновок, визначити пріоритети і цілі втручання.

Тема 7. Планування і контроль реабілітаційного процесу: роль обстеження на різних етапах (первинне, поточне, контрольне) — значення повторних обстежень, моніторингу змін стану, коригування програми реабілітації.

Тема 8. Етика, комунікація та міждисциплінарна взаємодія в процесі обстеження та реабілітації — взаємодія з пацієнтом, медичними працівниками, оформлення документації, етичні аспекти, пацієнто-центричність. (включає роль об'єктивності, співпраці, безпеки пацієнта).

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література

1. Атаманюк С. М., Левків М. Г. Фізична терапія: теорія і практика. Львів: ЛДУФК, 2020. 312 с.
2. Бірюкова І. В., Мітюк О. Р. Методи обстеження в фізичній терапії та ерготерапії. Кропивницький: ЦНТУ, 2021. 168 с.
3. Вовченко Т. В. Методологія фізичної реабілітації. Київ: Медицина, 2019. 284 с.
4. Гуца Н. М., Коваль Л. М. Фізична терапія: методи оцінювання стану пацієнта. Харків: ХДАФК, 2022. 210 с.
5. Клапчук В. В., Литвиненко Ю. Г. Теорія і методика реабілітаційного обстеження. Тернопіль: ТДМУ, 2021. 236 с.
6. Рессі М., Стенлі Р. Оцінювання в фізичній терапії. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 432 с. (переклад з англ.)
7. Kisner C., Colby L. Therapeutic Exercise: Foundations and Techniques. 7th ed. Philadelphia: F.A. Davis, 2018. 984 p.
8. O'Sullivan S., Schmitz T., Fulk G. Physical Rehabilitation. 7th ed. Philadelphia: F.A. Davis, 2019. 1420 p.
9. Kendall F., McCreary E., Provance P. Muscles: Testing and Function with Posture and Pain. 6th ed. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins, 2019. 560 p.

Допоміжна література

1. Бойко І. В., Литвин О. М. Сучасні методи фізичної реабілітації. Київ: Знання, 2021. 192 с.
2. Козуб М. М. Основи фізичної реабілітації. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 256 с.
3. Круковець О. М., Даниленко Г. С. Фізична терапія у відновному лікуванні. Полтава: ПНПУ, 2020. 198 с.
4. Кузьменко С. П., Романенко Т. В. Функціональні тести в оцінці стану пацієнта. Харків: ХНМУ, 2020. 168 с.
5. Лях В. І., Холодов Ж. Г. Фізична культура і реабілітація: сучасні підходи. Київ: Олімпійська література, 2019. 348 с.
6. McGill S. Ultimate Back Fitness and Performance. 5th ed. Waterloo: Backfitpro, 2020. 480 p.
7. Kisner C., Colby L. Therapeutic Exercise: Techniques and Applications. 7th ed. Philadelphia: F.A. Davis, 2018. 984 p.
8. World Health Organization. Rehabilitation in Health Systems. Geneva: WHO, 2019. 76 p.
9. Magee D. J. Orthopedic Physical Assessment. 7th ed. St. Louis: Elsevier, 2021. 1200 p.
10. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Geneva: WHO, 2001. 299 p.

11. Shumway-Cook A., Woollacott M. H. Motor Control: Translating Research into Clinical Practice. 6th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer, 2021. 640 p.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Базові компоненти обстеження фізичним терапевтом <http://test.upta.com.ua/fizychna-terapiya/bazovi-komponenty-obstezhennya/>
2. Методи реабілітаційного обстеження <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstreams/95bb9bdd-2abb-41cc-9edf-e3c2e33d185a/download>
3. Grygus I., Kochanowicz M., Mieszkowska M. Fizjoterapia w pulmonologii = Physiotherapy in pulmonology. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Режим електронного доступу: <https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/works/766070>

Система оцінювання

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється згідно з Положенням про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювальні форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання лабораторних завдань; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка (бали) за ІНДЗ тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

ЗМ01				ЗМ02				ІНДЗ	Залік	Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	5	5	5	5	5	5	5	20	20	100
Модульний контроль – 10				Модульний контроль– 10						

Критерії оцінювання за видами діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності*	Оціночні бали*	Кількість балів
1	Підготовка і захист лабораторних робіт	3	21
2	Самостійна робота	2x7+5(T8)	19
3	Модульний контроль	10	20
4	ІНДЗ	10	20
5	Залік	20	20
Разом		100	

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіка освітнього процесу. Перескладання модулів заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрами і деканатами.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблено на основі робочої програми дисципліни «Основи реабілітаційного обстеження», затвердженої на засіданні кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії (протокол № 7 від 24 червня 2025).